

I

Zondagskind

Curaçao 1916-1926

‘... you were born under a charitable star.’*

- William Shakespeare, *All's Well that Ends*

Well, Act 1 Scene 1

George Maduro was een zondagskind, maar hij werd geboren op een zaterdag, op 15 juli 1916 om negen uur in de ochtend. De plaats van handeling was een statige villa in een rijke enclave van Willemstad, de belangrijkste – en enige – stad van Curaçao. Het eiland behoort tot de Nederlandse Antillen en ligt vlak boven Venezuela, hemelsbreed ongeveer duizend kilometer ten zuiden van Cuba. Twee dagen later werd de jongen in het kleurrijke stadhuis van Willemstad door een trotse vader aangegeven bij de ambtenaar van de burgerlijke stand. De getuigen waren twee mannelijke verwanten.

Op zijn geboortecertificaat prijkte de naam George Joshua Levy Maduro. ‘Levy’ was sinds 1619 een vaste toevoeging aan de geslachtsnaam Maduro. In dat jaar trouwde Rachel Maduro met ene Moseh, een telg uit de priesterlijke stam van Levi.¹ Zijn tweede naam was afkomstig van zijn vierentwintigjarige vader, Joshua Maduro, beter bekend als Jossy in de sociale kringen waarin hij zich bewoog. De naam George was nieuw in de hechte en trotse familieclan waarin voornamen van generatie op generatie werden doorgegeven, soms zelfs meermaals binnen één generatie. Waarschijnlijk vonden Jossy en zijn vrouw, en tevens volle nicht, Rebecca Deborah, het gewoon een mooie naam.

* U bent geboren onder een menslievende ster.

George is een oer-Engelse naam, echt een voor koningen en drakendoders en bovendien nog redelijk uit te spreken in het Nederlands. Daarbij is het overduidelijk een Angelsaksische naam, zonder enige Joodse connotatie. Dit laatste verklaarde wellicht ten dele de aantrekkelijkheid van de naam. Voor Sefardische Joden in Curaçao was het in die tijd belangrijk om kinderen geen typisch Joodse naam te geven, ook al in 1916 toen Adolf Hitler nog slechts een ‘onbeduidend korporaaltje’ was in het Beierse leger en het nog twee jaar zou duren voordat *The war to end all wars* afgelopen was.

Rebecca Deborah – Beca, voor familie en vrienden – beviel twee maanden voor haar eenentwintigste verjaardag van George, het eerste kind van de twee jonggehuwden. Het huwelijk met Jossy was veertien maanden daarvoor voltrokken, op 20 mei 1915. De jonge bruid was negentien en haar gade drieëntwintig.² Haar meisjesnaam was ook Maduro, omdat haar vader, Elias Salomon Maduro, een broer was van de vader van Jossy, Moses Salomon Levy Maduro. Ze was nu mevrouw Rebecca Maduro-Maduro, een herhaling die ze ongetwijfeld niet zo erg vond, want als je een Maduro was op Curaçao, dan was je iemand.

De Maduro’s waren Sefardische Joden, wat strikt genomen zoveel betekent dat hun voorouders van het Iberisch schiereiland afkomstig waren, waarvandaan de Joodse inwoners aan het einde van de vijftiende eeuw per koninklijk decreet verdreven waren. Voor de Sefardim betekende hun benaming echter veel meer. Het was een trotse, energieke en insulaire gemeenschap, voornamelijk bekend door de verstrekkende en zeer lucratieve handelsnetwerken, die gebaseerd waren op hechte familiebanden. Binnen het Jodendom waren de Sefardim, zeker in hun eigen perceptie, de elite, zo niet de aristocratie.³ Nadat ze Portugal verlaten hadden, verbleven de vroege Maduro’s lange tijd in Amsterdam, voordat ze in het midden van de zeventiende eeuw naar Curaçao vertrokken. Hier zouden ze blijven en floreren.

De beroemdste Maduro, Salomon Elias Levy Maduro, de grootvader van Beca en Jossy, begon in 1837 op drieëntwintigjarige leeftijd een warenhuis aan de Herenstraat in Willemstad. Al spoedig breidde hij zijn nering uit en werd aannemer, scheepsbouwer en leverancier van kolen ten behoeve van de eerste stoomschepen in de drukke haven.⁴ Een reus was opgestaan. Ten tijde van het huwelijk van Beca en Jossy was de zaak van hun grootvader uitgegroeid tot S.E.L. Maduro & Sons, een machtig conglomeraat met vestigingen in Willemstad, Havana en New York. Men ver-

voerde mensen en goederen, was betrokken bij infrastructurele projecten en er was een bancaire tak; de firma was de grootste werkgever van het eiland. De familie was door het succes van het bedrijf schatrijk geworden en verzekerd van een plek tussen de voornaamste bewoners van het eiland.

S.E.L. Maduro & Sons was een veelzijdig bedrijf, maar het was geen democratisch instituut. Vrouwen speelden geen enkele rol van betekenis in het familiebedrijf en achter gesloten deuren beslisten de firmanten wie van het omvangrijke nageslacht van Salomon Elias mocht toetreden tot hun gezelschap. Jossy was dan wel geboren op Curaçao als kleinzoon van de oprichter, maar behoorde aanvankelijk niet tot de uitverkorenen. Niet alleen was zijn vader, Moses, als onafhankelijk zakenman geen firmant, maar Jossy's eigen vroege carrière verliep ook niet al te best.

'Zoals alle jongens uit de gemeenschap bezocht Jossy [...] de Hebreeuwse School van rabbi Joseph H.M. Chumaceiro,' schreef zijn vriend en collega-onderzoeker Isaac S. Emmanuel. Hieraan voegde hij toe dat Jossy 'enthousiast en onafhankelijk was en zich niet schikte naar wat voor vorm van discipline dan ook, en dat al op de basisschool van het eiland, waardoor hij van school werd gestuurd'.⁵ Met enige tact omschrijft Emmanuel hier een incident waarvan Jossy, naarmate hij ouder werd, steeds meer spijt kreeg.

Volgens de familie werd Jossy op zijn dertiende van school gestuurd en was 'enthousiast en onafhankelijk', een wat al te eufemistische beschrijving van zijn karakter. Jossy was een heethoofd, koppig en in het algemeen een lastpak.⁶ Zijn vader regelde – men vermoedt met een wanhopige zucht – privéonderwijs voor zijn lastige zoon. Dit was niet zonder succes, want zijn latere brieven geven blijk van een brede algemene kennis en een uitstekende beheersing van het Frans, Engels, Nederlands, Spaans en Portugees. Op het gebied van onderwijs hield hij zijn leeftijdsgenootjes dus bij, om ze later ruimschoots in te halen toen hij een amateurhistoricus van enige faam werd. Het bleef echter een pijnlijk feit dat hij geen diploma's had en geen formeel onderwijs had genoten sinds zijn dertiende.

KAPITEIN EN STUURMAN

Jossy was echter wel gezegend met een enorme wilskracht en een groot natuurlijk overwicht. Zodra hij een doel voor ogen had, gooide hij al zijn

kwaliteiten in de strijd om dat doel te bereiken, zonder van opgeven te weten. Wanneer hij voor het eerst zijn nicht Rebecca in het vizier kreeg is onduidelijk, maar toen het eenmaal zover was, moet hem een aantal dingen zijn opgevallen. Ze was, in de woorden van Emmanuel, ‘beeldschoon, met de vriendelijkheid en zachtaardigheid van haar vader, en de intelligentie en voorzichtigheid van haar moeder’.⁷ Bovendien bood haar familie toegang tot S.E.L. Maduro & Sons. Trouwen met Beca was een strategische zet en plaatste Jossy in het hart van deze dynamische en invloedrijke familiezaak. Zijn zoon – mocht hij een zoon krijgen – zou aanspraak kunnen maken op de positie van het hoofd van de firma.

Zowel de vader van Jossy als die van Beca was in 1911 overleden, dus de onderhandelingen – althans, die over de bruidsschat en de zakelijke implicaties van het huwelijk – werden gevoerd met de broers van Beca.⁸ Bewijzen van goed gedrag werden natuurlijk gevraagd en zonder twijfel gegeven. Los van alle zakelijke verwickelingen waren de twee ook echt verliefd en was het huwelijk, voor het grootste deel, gelukkig. Beca zou jaren later ter gelegenheid van een ander huwelijk, dat van haar dochter, het volgende schrijven.

‘Het huwelijksleven is altijd een woelige zee, maar wij hebben toch alle redenen om te geloven dat de Captain zowel als de First Mate een waardig team zal vormen, met veel geluk, voorspoed en begrip voor elkander.’⁹

Wellicht had ze het over haar eigen huwelijk. Een leven met Jossy moet behoorlijk turbulent zijn geweest en het staat wel vast dat hij de dominante partner in de verbintenis was. De sociale mores van de tijd en zijn assertieve aard sluiten elke andere mogelijkheid uit. Beca bewees echter een kundig stuurman te zijn en ze was over het algemeen tevreden – in ieder geval gedurende de eerste paar jaar.

Na de ceremonie poseerde het paar voor de fotograaf. De bruidegom, knap en imposant in rok, met zijn hoed en handschoenen in de hand, ziet eruit als het toonbeeld van ambitie en zware verantwoordelijkheid. (Jossy worstelde later met overgewicht en aan de trouwfoto te zien begon de strijd al vroeg.) De bruid, rank als een zwaantje, in een wolk van kant en bloemen, staart ernstig langs de camera in de verte.

Het jonge echtpaar verhuisde spoedig naar een elegante villa in de meest

begeerde buurt van Willemstad, terwijl Jossy inmiddels was begonnen aan een lucratieve baan als procuratiehouder bij S.E.L. Maduro & Sons. Het gezamenlijke leven was begonnen.

De villa, Beau Séjour, gelegen aan de Scharlooweg nummer 55, is heden ten dage in gebruik door de regering van Curaçao, maar vrijwel alle charme van vroeger tijden is bewaard gebleven.¹⁰ Sterker nog, het gebouw is er sinds het aanleggen van airconditioning alleen nog maar charmanter op geworden, gezien de tropische temperaturen op het eiland. Bij de bouw in 1875, en toen Jossy en Beca er in 1915 introkken, moest men het nog met natuurlijke hulpmiddelen doen. De villa is strategisch gebouwd om zoveel mogelijk van de passaatwinden op te vangen, met ventilatiegaten in de vloer en vooral een open, luchtige opzet rond een centrale patio. De patio van Beau Séjour is rechthoekig en voorzien van pilaren, een tegelvloer in bonte tinten van oker, terracotta en olijfgroen, en een weelde aan potplanten. Het was het hart van het huis, meer nog dan de nette *salas* – zitkamers – aan de voorkant. Die waren elegant gemeubileerd volgens de heersende mode – Louis XV-meubelen en damasten gordijnen – en werden vooral gebruikt om gasten te ontvangen. Links en rechts kwamen twee rijen van ruime slaapkamers uit op de patio, evenals een kleine keuken en bijkeuken, wat de suggestie wekte dat de familie hier in ieder geval een deel van haar maaltijden genoot. Vanuit de bijkeuken kwam men in de koele, lage kelder – een labyrint van kleine kamertjes en gangen over de gehele lengte en breedte van het huis, met een grote cisterne met regenwater onder de patio. In deze kelderruimte deed het personeel van Beca's huishouden het echte werk – koken, bakken, wassen, strijken – terwijl Beca zelf zich een verdieping hoger met grote toewijding overgaf aan de vele verplichtingen van een van de populairste en drukste gastvrouwen van Curaçao.

DE ORDE DER DINGEN

De elite van het eiland bestond uit de nakomelingen van een groep Europese families die zich tussen 1660 en 1840 op het eiland hadden gevestigd.¹¹ De meesten van hen waren protestants, maar sommigen, onder wie de Maduro's, waren Sefardische Joden. De omgang tussen de twee groepen, het Joodse en protestantse patriciaat, was vriendschappelijk en op voet van gelijkheid, zij het dat deze harmonie was ontstaan uit praktische

overwegingen en niet uit broederschap. Stand was op Curaçao belangrijker dan religie. Door samen te werken zonder zich te storen aan religieuze verschillen wist het patriciaat met succes alle buitenstaanders te weren, onder wie katholieken, de Asjkenazi (Joodse mensen van Oost- of Midden-Europese afkomst op wie de Sefardische Joden neerkeken) en mensen van geheel of gedeeltelijke Afrikaanse afkomst, bij lange na de grootste groep op het eiland. De elite kwam bijeen in Club Curaçao of de Curaçao Sport Club voor feestjes, dansavondjes en sportwedstrijden; de jongelui dansten en gingen naar het strand; de heren dronken en legden een kaartje in mannenbastions als Club de Gezelligheid en de bar van Club Curaçao; de dames legden bezoekjes af, speelden bridge en roddelden. Hoewel, iederéén roddelde. Geruchten ontstonden en bloeiden op als onkruid na een tropische regenbui. Iedereen wist alles van elkaar, of in ieder geval een versie van het verhaal. Anonimiteit was ondenkbaar in de kleine en gesegregerde maatschappij.

In die dagen vormde het afleggen van huisbezoekjes een belangrijk deel van het sociale leven. Het waren ongehaaste bezigheden (als je enige tijd op het eiland hebt gewoond, weet je dat het geen zin heeft om gehaast te zijn; het eiland heeft zijn eigen tempo). De dames hadden een kleine handbel van zilver of messing, waarmee *kokkie* uit de keuken werd geroepen om de ene na de andere delicatessie te serveren. De gastvrouw en haar bezoekers zaten ondertussen op de schaduwrijke patio, dronken koffie of *awa di limunchi* – verse limonade – en bespraken op hun gemak de wederwaardigheden op de club, het volgende bal, of het huwelijk van de burens. Er was geen haast bij, want wat was er anders te doen? Het huis werd schoongehouden door de *kria di kas*; de weelderige tuin werd verzorgd door de tuinman; de kinderen waren toevertrouwd aan de ervaren handen van de *yaya*, een van de toegewijde Afro-Curaçaose kindermeisjes, gekleed in smetteloos wit, die de kinderen alles leerden van lokale folklore tot etiquette, en die soms wel drie generaties van één gezin onder hun hoede hadden gehad.

Het was in veel opzichten een verfijnde manier van leven – voor het patriciaat althans, en zeker niet voor de goedkope Afro-Curaçaose arbeidskrachten die het luxelevens draaiende hielden. De elite sprak Nederlands en velen, onder wie de Maduro's, spraken ook Engels, Frans en Spaans. Toch sprak men onderling meestal Papiamentu, de creooltaal van het eiland, wat een bepaalde mate van identificatie aangaf met het eiland die in scherp

contrast stond met de duidelijke scheidslijnen die het patriciaat handhaafde tussen henzelf en het werkelijke leven. Afgezien van de alomtegenwoordige wederzijdse afhankelijkheid van meesters en personeel was ‘geen vermenging’ het devies, zoals in elke kolonie waarin een Europese minderheid het voor het zeggen had. Natuurlijk was er wel vermenging, want zo gaat dat nu eenmaal, en dit was een van de redenen waarom het koloniale systeem uiteindelijk onhoudbaar bleek. Maar zolang het duurde was er een stelsel van ongeschreven regels, taboes en straffen om de menselijke natuur in te dammen en de verscheidene groepen op hun plaats te houden.

Een van de meest strategische taboes was trouwen met iemand van een ander geloof (naast het taboe op echtverbintenissen tussen de rassen). Dit taboe was noodzakelijk om de harmonie in het gelegenheidsverbond van de elitaire protestanten en Sefardische Joden in stand te houden. Beide groepen verafschuwden het idee van een gemengd huwelijk, de Joden net zo sterk als de protestanten. De Sefardim, zeker geen orthodoxe belijders van hun geloof, waren erg gesteld op het zuiver houden van hun in hun ogen aristocratische bloedverwantschappen. Het idee dat een zoon uit de Sefardische gemeenschap de bloedlijn zou vervuilen door te trouwen met een protestants meisje stond ze tegen, en andersom was het voor ouders van een protestants meisje ook ondenkbaar dat zij zou trouwen met een Jood. Geen van de partijen zou dat natuurlijk zo sterk verwoord hebben. ‘Dat doet men gewoon niet’ en het ‘zou toch nooit werken’ klonken een stuk vriendelijker en zolang beide partijen het met elkaar eens waren, was het net zo effectief. Zolang de jongelui het niet op hun heupen kregen en verliefd werden op de verkeerde partij, ging alles goed. De alliantie hield stand en vervulde haar doel.

Terwijl huwelijken zich nooit voltrokken buiten de streng uitgelijnde raciale en religieuze groepen, waren er geen restricties op het gebied van minnaressen. Rijke mannen op Curaçao hadden gewoonlijk lange relaties met zwarte vrouwen met als gevolg kinderen van gemengde afkomst, soms bij meerdere vrouwen tegelijk. Het was een diep verankerde en maatschappelijk breed geaccepteerde traditie, in ieder geval door de mannen; voor hun vrouwen was het ook zeker geen geheim, maar hoeveel de vrouwen van het patriciaat werkelijk wisten over deze praktijken en wat ze ervan dachten, is onbekend.

De minnaressen werden schertsend ‘de anticonceptie van de Joodse vrouw’ genoemd. Joodse mannen waren zeker niet de enigen met buiten-

echtelijke families, maar ze stonden er wel om bekend, de Maduro's voorop. Jossy, de familiehistoricus en genealoog, had in zijn latere jaren tussen zijn papieren een dikke envelop met MADUROS ILEGÍTIMOS erop, waarin het buitenechtelijk nageslacht sinds het begin van de achttiende eeuw was gedocumenteerd.¹² Enkele bastaarden hadden zelfs bij de rechter afgedwongen de naam Maduro te mogen dragen. Het was daarom meer dan een formaliteit dat Salomon Elias Levy in zijn testament specifiek sprak over zijn erfgenamen als 'mijn kinderen binnen het huwelijk en de kinderen van mijn kinderen binnen het huwelijk' om zo te voorkomen dat de zaak in handen zou komen van Maduro's die buiten het boekje geboren waren.¹³

De extra achternaam Levy bood in dezen een extra voordeel. De exacte juridische status van de naam is niet helemaal helder: soms werd Levy gebruikt als extra voornaam, soms als extra achternaam, afhankelijk van de situatie. Geen van de buitenechtelijke kinderen, hoezeer ze ook pleitten voor het hof, heeft ooit het recht gekregen om de naam 'Levy Maduro' te dragen. Het was als het ware een keurmerk.

Het behoeft geen betoog dat een dergelijke seksuele vrijheid indertijd alleen voorbehouden was aan de man. Een vrouw uit de betere kringen die het waagde een affaire te beginnen, of, beter gezegd, betrapte werd, werd verstoten en met minachting bejegend. Moge God haar beschermen als een dergelijke affaire met een zwarte man zou zijn, want haar gelijken zouden haar direct laten vallen. Echtscheiding, over het algemeen wel geaccepteerd onder de protestanten, was een grote schande in de Sefardische gemeenschap, en werd de vrouw meer aangerekend dan de man. Zo was de orde der dingen.

DE HOUTEN DAME

In de sociale structuur van Curaçao namen Jossy en Beca een benijdenswaardige positie in. Zij waren niet alleen telgen van de machtigste familie van het eiland, maar ook nazaten van een van de oudste families: slechts twee families konden voorouders claimen die eerder arriveerden dan de eerste Maduro's.¹⁴ Alle deuren waren voor hen geopend en Jossy's plaats in de firma bracht hem in contact met alle belangrijke bezoekers die het eiland om zakelijke redenen aandeden. Hun feestjes en recepties waren le-

gendarisch. Naast vrienden en familie ontvingen ze dikwijls officieren van de Koninklijke Marine, vertegenwoordigers van de regering en functionarissen van bedrijven als Shell, dat in 1917 een vestiging op Curaçao had geopend en S.E.L. Maduro & Sons de opdracht had gegeven voor de bouw van olietankers. Ook de marine was een vaste zakenpartner van de Maduro's, ten behoeve van de bevoorrading van de permanente basis in Willemstad.

Dit actieve sociale leven leverde Jossy en Beca een ongekend groot aantal kennissen op in de betere kringen en een kleiner aantal vrienden voor het leven. Van die laatstgenoemde groep is een vriend meer dan het vermelden waard: Carl Aronstein, een Nederlandse marineofficier die de Maduro's waarschijnlijk ontmoet hebben toen zijn schip, de *SS Tromp*, de haven van Curaçao aandeed. Aronstein was in 1872 te Breda geboren als zoon van een bekende professor en was door zijn huwelijk verbonden met de prominente (protestantse) militaire familie Vaillant. Zoals zijn naam doet vermoeden was Aronstein Joods, maar niet praktiserend. Wanneer de vriendschap precies opbloeide is onbekend, maar twee dingen zijn duidelijk: de twee echtparen waren ondanks het leeftijdsverschil – Carl en zijn vrouw Jeanne waren twintig jaar ouder – zeer hecht, en de vriendschap zou rechtstreeks invloed hebben op het leven van George.

Naast zakelijke en sociale contacten waren de Maduro's nog op een andere, meer humoristische wijze verbonden met de marine. Het ging in wezen om een blok hout, een boegbeeld in de vorm van een buste van een vrouw. Waarschijnlijk was het het boegbeeld van het fregat *Alphen* dat op 15 september 1778 in de haven van Willemstad was ontploft en gezonken. De bekendste variant van het verhaal was dat het boegbeeld vijftig jaar na dato was opgevist en cadeau gedaan aan de havenmeester. Deze had het in zijn voortuin gezet en toen zijn huis vervolgens aan de Maduro's werd verkocht, was het beeld bij de koop inbegrepen. Er zijn nog andere versies en de herkomst van het beeld is nog altijd onderwerp van discussie, maar zeker is dat het beeld in 1875 op mysterieuze wijze verdween uit de tuin van de Maduro's. Het was ontvoerd, zo bleek later, door de bemanning van een passerend schip en als buit meegevoerd naar Nederland. Een boegbeeld hoorde nu eenmaal thuis op een schip, zo zei men, en dit exemplaar was een verrader door positie te nemen op land; het werd daarom de 'Looden Verrader' gedoopt. Dat 'Looden' slaat wellicht op het niet onaanzienlijke gewicht van de dame, twaalf en een halve kilo, maar het kan ook

een verbastering zijn van ‘rode’, gezien de rood geverfde tressen. Er is niemand die het zeker weet.

Het boegbeeld werd, na klachten van de Maduro’s, keurig terug bezorgd. De admiraliteit begreep dat de zeelieden ook weleens behoefte hadden aan een verzetje, maar was niet geneigd diefstal te tolereren. Desondanks werd het boegbeeld bij de eerstvolgende gelegenheid meteen weer gestolen, teruggegeven, gestolen, teruggegeven en wederom gestolen, om vervolgens weer te worden geretourneerd. Dat ging zo door tot de Maduro’s hun toevlucht zochten tot brandkasten en bewakers, waarop de onbevreesde mannen van de marine met vermommingen en nachtelijke insluipingen via het dak hun slag sloegen. Aan het uiterlijk van de dame lag het niet, die was nog het best te omschrijven als ‘gewoontjes’, maar uiterlijk is, uiteraard, niet alles. De Verrader werd de bekendste en geliefdste mascotte van de Koninklijke Marine. Haar reizen over de wereldzeeën werden legendarisch en, als de kommertijd toesloeg, het onderwerp van krantenartikelen.¹⁵

FAMILIE EN ZAKEN

Dit was de gemeenschap waarin de jonge George die julimorgen in 1916 zijn opwachting maakte en waar hij buitengewoon welkom was. Dit waren de gouden jaren voor S.E.L. Maduro & Sons. De oorlog raasde weliswaar voort over Europa, maar in het neutrale Holland ging het leven op de gewone voet verder en op Curaçao, de zonovergoten kolonie, gingen de zaken beter dan ooit. De opening van het Panamakanaal in augustus 1914 had het potentieel van de haven van Willemstad exponentieel doen groeien en daarmee ook de scheepsactiviteiten van S.E.L. Maduro & Sons. De firma floreerde. Het was dan ook goed om te weten dat er een mannelijke erfgenaam was om ooit de leiding over zaak over te nemen. De toevoeging ‘mannelijk’ was in dit geval natuurlijk overbodig: dochters kregen een royale bruidsschat mee en werden geacht strategische verbintenissen aan te gaan, maar alleen de zonen konden erven en alleen de mannen werden in de firma opgenomen. Dat was ook de orde der dingen.

Alleen een jongen die was geboren in een van de direct bij S.E.L. Maduro & Sons betrokken families, zou de claim van George op het toekomstige leiderschap kunnen betwisten, maar naarmate de jaren vorderden diende geen enkele concurrent zich aan – waarschijnlijk naar tevredenheid van

Jossy.¹⁶ De familie – althans, de legitieme familie – bleef klein. Een handjevol nichtjes werd op Curaçao geboren, allen enig kind. En toen was er nog Sybil. Sybil Lois Levy Maduro, het tweede en laatste kind van Jossy en Beca, kwam op 26 september 1917 ter wereld op Beau Séjour. Zij zou een zeer belangrijk persoon in zijn leven worden.

Van die vroege jaren zijn nog een paar portretfoto's bewaard gebleven, waarop broer en zus poseren in verschillende poses en kostuums. George kijkt op de meeste afbeeldingen nonchalant en een beetje verveeld, nog voorzien van zijn babyvet. De uitdrukking op Sybils gezicht is een charmant mengsel van zachtaardigheid en ondeugendheid. Het was zeker een bevoorrechte en volgens alle berichten gelukkige kindertijd. 'Chibby' en 'Joop' of 'Joppie', zoals de twee bekend stonden – het was een familie van bijnamen en Sybil en George ontkwamen er niet aan – groeiden op in een grote, warme, familie en hadden meer dan genoeg speelkameraadjes onder de zonen en dochters van het patriciaat van het eiland. Ze vielen onder de hoede van hun yaya, die ook de yaya was geweest van Beca en haar vier broers en zussen en die zeer hoog in achting stond bij de familie. Uit latere brieven blijkt dat ze verzet was op de kleine 'Sjon George'*, al was ze niet bang hem een standje te geven als de omstandigheden daar om vroegen. Haar naam was Maria Adam, maar in de brieven wordt ze alleen aangeduid als 'Yaya' en haar eigen brieven ondertekende ze niet.¹⁷

Gegevens van deelname aan het reguliere onderwijs op het eiland zijn er niet. De familie denkt daarom dat Sybil en George onderwezen werden door een privéleraar of een gouvernante, die met het gezin mee reisde.¹⁸ Reizen deden ze vaak en veel, waarschijnlijk vanaf de vroege jaren twintig toen de oorlog was afgelopen en de kinderen wat ouder waren. Foto's tonen de kinderen op de rug van een kameel, in een arrenslee en in verschillende landen in Europa. Andere bestemmingen waren onder meer Trinidad, de Verenigde Staten en Mexico. George' vroegst bekende geschrift is een brief in het Papiaments aan zijn grootmoeder. Hij was ergens in Europa geschreven toen hij een jaar of acht à negen was. In de brief aan *Mamocha* (omaatje) spreekt hij haar aan in de derde persoon, zoals het hoort in het Papiaments als men het tegen een ouder iemand heeft. De brief is kort.

* 'Sjon' is een beleefde aanspreekvorm, die op allerlei verschillende manieren gebruikt kan worden. Het kan 'meester' of 'meneer' betekenen, zoals in dit geval. Maar in andere gevallen ook bijvoorbeeld 'oom' of 'tante'.